

Др Миливоје Дошеновић: КРОЗ КОНТРАСТЕ ЖИВОТА – сонетни венац
(ИЗВОД ИЗ ЗБИРКЕ СОНЕТНИХ ВЕНАЦА „ПЕГАЗОВ ЛЕТ“)

Др МИЛИВОЈЕ ДОШЕНОВИЋ

КРОЗ КОНТРАСТЕ ЖИВОТА

СОНЕТНИ ВЕНАЦ



НОВИ САД, 2013.
Електронско издање



ПОДРШКА ПЕСНИЧКОМ СЛОВУ



† Архимандрит Теодор (световно име Живко Сувајџић), рецензент књиге „ПЕГАЗОВ ЛЕТ“, песника др Миливоја Дошенивића. Снимак аутора књиге, пред вратима Храма Вазнесења Господњег, фрушкогорског манастира Раваница у Врднику (26. новембра, 2007)

ИЗВОД ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

Најновија књига др **Миливоја Дошенивића**, књижевника, под називом „Пегазов лет“ – нуди продуктивне стихове препуне поучних хришћанских мисли, пута праведности, честитости и Богоугодности.

Ова нова књига је написана у стилу претходне ауторове књиге збирке сонета „Спасење“, која ће значити нашој хришћанској православној омладини, као путоказ како треба хришћанским путем поћи, мислити, и живети у овоме савременом свету.

Манастир Раваница даје аутору др Миливоју Дошенивићу благослов за ово његово најновије књижевно дело, састављено од шест дубоко исказаних сонетних венаца.

У манастиру Раваница,
Лета Господњег, 2008.

РЕЦЕНЗЕНТ
† Архимандрит Теодор Сувајцић

ИЗВОД ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ

Збирка сонетних венаца „Пегазов лет“, најкраће казано може се свести на песникову наду да је Промисао Творца пре и после свега земаљског, да човеку не преостаје ништа друго осим да ту исконску детињу чистоћу бића сачува, догради и утка у део мозаика савршенства универзума.

Песник и књижевник, др **Миливоје Дошенивић**, је на Пегазовим крилима узлетео замишљени тровремени круг, од времена детињства преко садашњег времена до неког будућег времена. Он се не мири нити изједначава категорије да „бити срећан“ значи „бити задовољан“. Највиши морални кодекс смисаоног понашања је чини се заувек остао у селу песниковог детињства. Наслућујемо га у живим ликовима који све моралне особине носе као запис генетског кода.

У петом песниковом сонетном венцу „Кроз контрасте живота“, сазнајемо, поред осталог колико је мукотрпан, напоран и врло неизванпут до једне написане песме, колико је тешко дефинисати песника и поезију, а поготово о томе поучити младог песника...

Храброст је оно што највише импресионира када се склопе корице овог излива искрености и емоција. Толико храбри могу бити само песници и деца. Деца у својој „наивности“ и незрелости, а песници у својој

дубокој мудрости и тананом сензибилитету, којим превазилазе овоземаљску јадиковку и откривају могућности узвишених, Божанских путева.

Неизмерно сам захвалан песнику Дошенивићу, што сам пишући ову рецензију и држећи се Пегазовог крила, бар за тренутак осетио чари оног Божанског и оног људског у сваком од нас. Ту лепоту тренутка који понекад садржи читаву вечност спознаће свако од вас поштованих читалаца, којима најтоплије препоручујем овај свежањ окрепљујућих сонета.

Нови Сад, 2008.



РЕЦЕНЗЕНТ

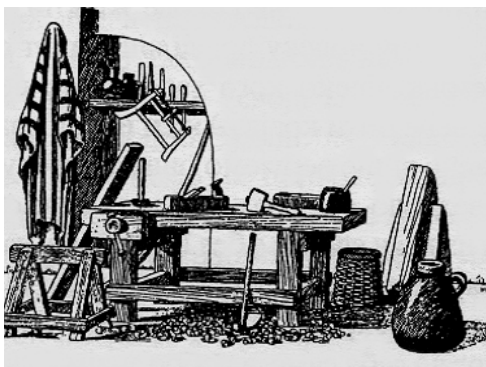
Проф. др Радован Чокорић

педагог, психолог и песник
Универзитет у Новом Саду

Радован Чокорић



КРОЗ КОНТРАСТЕ ЖИВОТА

A black and white illustration of a young boy standing in a field. He is wearing a simple shirt and trousers, with his arms crossed. He is surrounded by flowers and several birds, some perched on a branch and others in flight. The scene is peaceful and rural.

(СОНЕТНИ ВЕНАЦ)

1.

Кад клекнух пред протом, старим ставрофором,
За причешће свето из сјајног путира.
Сви моји стихови, клекнули су зором,
Тражећи благослов од Божјег пастира.

Сваки мој је катрен, и свака терцина,
Исказани контраст радости и боли.
Са мрвицом хлеба, црвеном од вина,
И уз Крв и Тело, Оног што нас воли.

Покушај схватити, и кад није лако,
Треба рећи срцу да ослушне звона.
И, кад ниси никад пред неким заплако,

Учини пред Оним, са Небеског трона.
Ја то песмом чиним, жао ми је ако
Не осећаш песму, и шта крије она...

2.

Не осећаш песму, и шта крије она,
Живот је празнина, кад суштине нема.
Пролазно богатство гордога барона,
И султану раскош турскога харема.

Пишем једну песму, а из душе друга,
Пристиже однекуд, и не знам од куда.
Преплетени кроз њих и радост и туга,
Препуни тоpline, против љутог студа.

Цео космос стане у песничку строфу,
И најмања песма у космосу буја.
Извор је ушао у малену кофу,

Песма је ко ветар, јесења олуја.
Она ублажава сваку катастрофу,
Најлепша се песма зове Алилуја.

3.

Најлепша се песма зове Алилуја,
Кад се пева, душа у срдашцу клечи.
Од Ње стрепи царство Сатаниних гуја,
Она хромог раба од болести лечи.

И кафанска песма има својих дражи,
Мелем је за душу тужнога пијанца.
Тамбурашу стари, ти му песмом кажи,
Да га чека нада сутрашњег данца.

Песма некој жени, за којом је песник,
Многе своје строфе умио кроз сузе.
Неверни тренутак, ненадани весник,

У неповрат једну праву љубав узео.
Кад ти душа пати, спасиће је звона,
Песма буде нада и најдража спона.

4.

Песма буде нада и најдража спона,
Са Оним, што Крст је носио на плећу.
Погледај у храму икону највећу,
Јер, најлепшу песму шаптаће ти Она.

Песма је ко суза, већа него море,
У којој потону најмоћније лађе.
А све су љубави: старије и млађе,
Сличне, јер се разум и срдашце боре.

Не љутим се на те, што не знаш из сваке
Речи песме моје значење пронаћи.
Песма ће ти дати одговор најкраћи,

Да са срцем спајаш душевне кораке.
Ослушни и песму сићаног славуја,
Нек' љубав ка Христу у теби набуја.

5.

Нек' љубав ка Христу у теби набуја,
Ја ћу те гледати с осмехом на лицу.
Ти ћеш заволети и небо, и птицу,
И пса луталицу, по имену Жуја.

Слушаћеш молитву јереја што служе,
У олтару часном, пред Светим Путиром.
Одисаће свукуд чудноватим миром,
Кад се тамјан сложено и псалми удруже.

И опет се песма буди као зора,
И обе створене од Дана Постања.
Од славуја малог из цветнога грања,

Ил' дође с таласом из дубине мора.
Кад се стара рука на штаку наслања,
Песма ће ти дати души миловања.

6.

Песма ће ти дати души миловања,
Показати путе недотаклих нада.
Непевана песма, ипак се одсања
Са песмом се иде, и када се страда.

Арханђел Михаил повео је битку,
Против лучоноше, кога гордост свлада.
Свога мача пламен, и оштрицу бритку,
Усмерава силно, од Неба до ада.

И тада се чуло Небеско појање,
Победничке војске анђела, за Бога.
Кроз цео се Бескрај чуло радовање

Анђела, што прате арханђела свога.
Кад нада заћути, песма је надање,
Послата од Бога, кад немаш никога...

7.

Послата од Бога, кад немаш никога,
Песма се у душу смести ко сироче.
Храни се у бићу заштитника свога,
Док њене ножице напоље не кроче.

Зар се може икад сумњати у оно,
Што ти само дође, да у теби буде?
Зар прота да сумња у црквено звоно,
Ни живот не сумња у песнике људе.

Знам, све више схваташ стихове и риме,
Јер си пробо гутљај чудног пића капи.
Чаробна је снага тихе морске плиме,

Док милујем руком Пегазове сапи,
Што одмара крила, у кући од грања,
Дах чудесног мира свукуда урања.

8.

Дах чудесног мира свукуда урања,
У све живо што је: човек, цвет и птица...
И тишина чудном звоњавом одзвања,
На Пегазу летим царству без граница.

А песме у души наново се створе,
Оне од песника траже да их храни.
Као понорнице, скривене жуборе,
Миришу ко млади лати неубрани.

Песма када крене, она нема краја,
Јер би иза краја, нова строфа била.
А крај је немоћан строфе да раздваја,

Песма је од краја, много већа сила.
Јер је песник ствара вољом Христа Бога,
А песма настаје тренутка датога.

9.

А песма настаје тренутка датога,
Све што хоћеш са њом, да̄ ти да учиниш.
Како је чудесно, од бескрајног слога,
Својом песмом можеш да волиш ил' кињиш.

У свом царству речи, песник има много
Речи, снаге грома, укроћених, штошта...
Њихов творац за њих брине врло строго,
А брижност поете, у песништву кошта.

Неказане речи, кад се отму саме,
Штите свог песника, ил' се са њим боре.
Некад га са собом у тугу намаме,

Ил' му нове путе ка свету отворе.
Неказане речи скривају осаме,
И, никад виђене, што кришом жуборе...

10.

И, никад виђене, што кришом жуборе,
Када би од таквих речи песма била.
Не би смеле тајну целу да отворе;
И њега, и себе – строфа би убила.

Било је и чудних песника, што мреше,
Све за љубав жене која их издаде.
Са последњом римом, тада песник плеше,
Жена, љубав, пуцањ, и песник нестаде.

Не! Не издај живот, бори се надањем,
Јер, доста је једна Ева, што Адама
У вечити грех је повукла незнањем,

И, докле због Ева, да се живот слама?
Радуј се свом стиху, са новим сазнањем,
Песме су ко светлост, њих се боји тама.

11.

Песме су ко светлост, њих се боји тама,
А песник бејаше и апостол Лука.
Соломон улепша „Песму над песмама“,
Песме је писала светог Саве рука.

Песник је настао са настанком света,
Декалог је песма – Десет Заповести.
А Највећи Песник – Царством Божјим шета,
То је Христос драги, бесконачне свести.

Онај што стих пише, и онај што чита,
Стварају додире, ко небо и птица.
Написану песму песник увек пита:

„Да ли си слободна ићи без граница?
Свукуда и свугде, где најлепше зоре,
Од првога плача пролећем говоре.“

12.

Од првога плача пролећем говоре,
Тек, сићушна песма расла је све више.
Рука брижне мајке, пажљиво, до зоре
Држи своје чедо, које дојку сише.

А човек је срећан гледао обоје,
Отац малог чеда, док су липе цвале.
Лептирићи хитри у колу се роје
Око петролејке, чађаве и мале.

Само песма може објаснити песму,
А Христос једини схватиће песника.
Извор ће најбоље осетити чесму,

Душа, ствара контраст из животних слика.
С мирисом тамјана и мајским росама,
Рођена је песма најлепшега плама.

13.

Рођена је песма најлепшега плама,
Што сија из себе и вуче ка себи.
А груду предака, од земље и кама,
Верујући песник, издао је не би.

Ни путир, ни тамјан, ни старога проту,
Што са крстом златним додирну му чело.
Ни прво крштење у своме животу,
Причешће пресвето, Крв и Христа Тело.

Ни дело „Спасење“, препуно сонета,
Извор чисте воде, у пречисту чашу.
Хвала Ти, Господе, Творче целог света,

Што даде визију младом амбронашу.
Песник је уметник стиха-колоплета,
Што пева о мосту, зараслом у шашу.

14.

Што пева о мосту, зараслом у шашу,
Песник ће волети целог живота.
И песме о Циги, старом тамбурашу,
И сеоској башти завичајног плота.

Опеваће боли, као да су драге,
Јер, само из бола искуство се рађа.
Они ће му дати неке нове снаге,
Да пронађе путе из сивог незнања.

Читаоче драги, нека ова слова,
Открију ти нове занимљиве стазе.
Јер су лење мисли теже од олова,

А духовне очи – много више спазе.
Бог је одредио сву судбину нашу,
Човеку у граду, ил' малом салашу...

МАГИСТРАЛЕ

Не осећаш песму, и шта крије она,
Најлепша се песма зове Алилуја.
Песма буде нада и најдража спона,
Нек' љубав ка Христу у теби набуја.

Песма ће ти дати души миловања,
Послата од Бога, кад немаш никога.
Дах чудесног мира свукуда урања,
А песма настаје тренутка датога.

И, никад виђене, што кришом жуборе,
Песме су ко светлост, њих се боји тама.
Од првога плача, пролећем говоре,

Рођена је песма најлепшега плама,
Што пева о мосту зараслом у шашу,
Човеку у граду, ил' малом салашу...



Др МИЛИВОЈЕ ДОШЕНОВИЋ
научник, књижевник и песник

МЕСТО ГДЕ СЕ ЧУЈЕ ШАПАТ ГОСПОДА



Иконостас Храма Вазнесења Господњег, фрушкогорског манастира Раваница
(снимак аутора књиге, 2007)